

БИБЛИОТЕЧНИ ДАРИТЕЛИ ВЪ АМЕРИКА

Още въ края на XVII вѣкъ въ Америка е схванато голѣмото значение на библиотеката, като помощница на училището за продължение, погълване и закрепване на придобитото школско образование.

Първата обществена библиотека е открита въ гр. Анополисъ, Южна Каролина, презъ 1697 г. отъ известния английски теологъ д-ръ Томасъ Брей. Той билъ изпратенъ като мисионеръ въ Америка, бивша тогава английска колония, дето, както въ своята родина, ратувалъ за развитието на библиотечното дѣло. Брей открилъ въ разни мѣста на Съединенитѣ щати — въ Мерилендъ, Нью-Йоркъ, Бостонъ, Финладелфия, Родъ — Айлендъ и другаде — 39 обществени библиотеки. За откриване на тѣзи библиотеки той събралъ чрезъ помощи пари още въ Англия, на пѣтъ за Америка. Брей оставилъ въ разположение на открититѣ отъ него библиотеки доста и отъ личнитѣ свои сръдства. Въпрѣки начинанието на Брей, за баща на американскитѣ обществени библиотеки се сочи не той, а Венеаминъ Франклинъ. Като 22 годишенъ юноша, Франклинъ, съ нѣколко свои другари, уредилъ въ Филаделфия клубъ за самообразование, нареченъ „Джунгли“. Въ първитѣ още години сръдъ членоветѣ на клуба силно се почувствувало недостигътъ отъ хубави книги.

По почина на Франклинъ, членоветѣ на клуба, все млади люде, се съгласили всѣки отъ тѣхъ да внесе по 40 шилинга еднократно и всѣкигодно да плаща по 10 шилинга, та съ тия пари да се доставятъ книги. Книгитѣ били получени отъ Англия. Библиотеката била отворена еднажъ въ седмицата. Тя приемала само членове, които сж дали писмено задължение, да заплатятъ двойната стойностъ на всѣка повредена или изгубена книга.

Ползата отъ тази библиотека се явила веднага. Запознаването съ книгитѣ бързо напредвало, и следъ нѣколко години, за всѣки външенъ човѣкъ било очевидно, че членоветѣ на клуба по образование и развитие превъзхождали всички равни тѣмъ по възраст и обществено положение.

Така се появило въ 1732 год. въ Филаделфия библиотечното общество, което Франклинъ нарекълъ „майка на американскитѣ обществени библиотеки“. Скоро то придобило голѣмата обичъ на обществото, която се изразила между друго и въ дарения. Богатитѣ смѣтали за нравственъ дългъ да заплащатъ вноситѣ на нѣколко несъстоятелни, лица, за да могатъ и тѣ да се ползватъ отъ абонамента, който билъ изключителна привилегия на членоветѣ на клуба.

Американскитѣ библиотеки още отъ времето на Брея и на Франклина получили и продължаватъ да получаватъ голѣми дарения въ пари, въ имоти, въ вещи и др. Нѣкои богаташи даряватъ милионни суми. Имената на дарителитѣ, — малки и голѣми — се оповестяватъ